

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาในประเทศไทย

การศึกษา คือ กระบวนการสร้างมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะทัศนคติ และทักษะพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อสร้างบุคคลที่มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีองค์ความรู้ และมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตเพื่อตนเองและสังคม มีทักษะพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้การศึกษาพัฒนาให้มนุษย์เจริญงอกงามทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การศึกษาเป็นความจำเป็นของชีวิตมนุษย์อีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค การศึกษาเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิตมนุษย์ที่ช่วยแก้ไข และบรรเทาปัญหาทุก ๆ ด้านของชีวิตมนุษย์ และเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชีวิตมนุษย์ในสังคมปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อวิถีมนุษย์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าวการศึกษายังมีบทบาทและความจำเป็นต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์เพิ่มมากขึ้นด้วย (สุกัญญา ทารส, 2562 : 1; พนม พงษ์ไพบูลย์, 2541 : 9-12)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทั้งคน สังคม และประเทศ การศึกษาเป็นทั้งหลักการในการพัฒนาประเทศและเป็นทั้งสิทธิที่ประชาชนทุกคนควรได้รับ นอกจากนี้การศึกษายังเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ-สังคมที่มั่นคง การศึกษาเป็นฐานของแนวความคิดต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดค้นพัฒนาขึ้นเพื่อความอยู่ดีมีสุขของวิถีชีวิต เป็นรากฐานของทักษะต่าง ๆ รวมทั้งวัฒนธรรม และทัศนคติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของบุคคลและสังคม เช่น ความมีคุณภาพของประชากร สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ความเจริญ โภชนาการ และการเลี้ยงดูบุตร เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำจัดความยากจน และเป็นส่วนสร้างสังคมที่เท่าเทียมของทุกภาคส่วน ลดช่องว่างระหว่างประชาชน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ภาครัฐมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดให้กับประชาชนเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีหลายระดับเป็นขั้นตอน ตั้งแต่ระดับชั้นต่ำกว่าประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา หรือ การศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ผู้เรียนเป็นวัยรุ่นตอนปลาย (หรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น) อายุระหว่าง 16-21 ปี เป็นช่วงวัยที่มีพลังงานสูง มีความอยากรู้อยากเห็น มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตน้อยเมื่อเข้าสู่สภาพแวดล้อมใหม่ๆ และอิสระ มักประสบปัญหาหลายประการ ทำให้บางครั้งปรับตัวไม่ได้และต้องออกจากระบบการศึกษาทำให้เกิดการสูญเสียโอกาสในการพัฒนาทักษะ ทัศนคติ และแนวคิดที่ถูกต้อง สูญเสียโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการพัฒนาตน และบประมาณของชาติเป็นอันมาก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา, 2554 : 1-68)

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรืออุดมศึกษานั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่สำคัญเนื่องจากการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ (อัครนันท์ เตชไกรชนะ, 2552) การจัดการศึกษาในระดับนี้มุ่งพัฒนาทักษะ แนวคิด และทัศนคติที่ถูกต้อง เพื่อพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิด ความสามารถทักษะ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะการแสวงหาข้อมูลและพัฒนาความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นโดยการวิจัย อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศต่อไป (สุกัญญา ทารส, 2562 : 9-15) แต่อย่างไรก็ตามอุปสรรคสำคัญสำหรับการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือการที่นักศึกษาต้องลาพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนทำให้เป้าหมายที่ประเทศต้องการไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

องค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหรืออุดมศึกษาก็คือ รูปแบบขั้นตอนการบริหารจัดการในสถานศึกษา การพัฒนาและตรวจสอบประเมินหลักสูตรเรียนการสอน คุณภาพอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งปัจจัยด้านพฤติกรรมของนักศึกษา ได้แก่ สาเหตุส่วนตัวนักศึกษา สภาพครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาทั้งสิ้น (โกมล จันทวงษ์, 2558: 127-141) ซึ่งปัญหาการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาพบมีสัดส่วนที่สูงอย่างต่อเนื่องในมหาวิทยาลัยทั่วไป แต่มีความแตกต่างกันแต่ละพื้นที่ เช่น ปัจจัยจากตัวนักศึกษาเอง จากสภาพแวดล้อมในการศึกษา จากครอบครัว หรือเศรษฐกิจและการเงิน (นฤมล พิงกิจ, 2546 : 3-15; บรรจง โอพาริ และคนอื่น ๆ, 2546 : 2-20) สาเหตุหลัก ๆ ได้แก่ นักศึกษาเรียนไม่ไหว มีผลการเรียนต่ำ ไม่สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ ขาดการแนะนำและให้คำปรึกษา และมีปัญหาทางการเงิน (อนงค์ จิตมุงงาน และ ณรงค์ จิตมุงงาน, 2548 : 2-17) การพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาส่งผลกระทบต่อทั้งมหาวิทยาลัยและนักศึกษา ทำให้รัฐ และประเทศต้องสูญเสียโอกาสในการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาประเทศและการแข่งขันในเวทีโลก นอกจากนี้ยังแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและของรัฐอีกด้วย (โกมล จันทวงษ์, 2558: 127-141) ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยควรที่จะมีการวิเคราะห์สาเหตุ และจัดสร้างแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขการเกิดปัญหาดังกล่าว ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงดำเนินการขึ้นเพื่อดำเนินการวิเคราะห์วิเคราะห์สาเหตุ และจัดสร้างแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพักการเรียน และลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นต่อไป

ปัจจัยที่มีผลต่อการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียน

ตั้งที่กล่าวมาแล้วว่าการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับที่เตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ นักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับนี้แล้วจะเข้าสู่การประกอบอาชีพ (อัคนันท์ เตชไกรชนะ, 2552) และปัญหาอุปสรรคสำคัญสำหรับการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือ การพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในหัวข้อนี้จึงจะอธิบายอย่างละเอียดถึงสาเหตุด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักเรียนและนักศึกษาในระดับต่าง ๆ

การลาออกระหว่างเรียนเป็นปัญหาที่หนักกว่าการพักการเรียน (สุภาภรณ์ พิมพ์นิติก, 2555 : 1-21) พบสาเหตุการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา โดยด้านผู้เรียน ได้แก่ ความรู้/ความสามารถ/ทัศนคติไม่ตรงกับเนื้อหาในหลักสูตร/สาขา/คณะ ที่เลือกเรียน ขาดการทบทวน ทำความเข้าใจ และการเตรียมตัวที่ดีสำหรับการทดสอบวัดผลในแต่ละครั้ง ส่วนปัญหาเรื่องครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ผู้เรียนไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจสำหรับการปรึกษาปัญหาระหว่างเรียน หรือฐานะครอบครัวขัดสน ผู้ปกครองไม่มีเงินสนับสนุนให้ศึกษาต่อ ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้สอน คือ อาจารย์ผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนเครียดไม่ผ่อนคลาย การมอบหมายงานขาดขั้นตอนการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในพื้นที่จัดการเรียนการสอน ได้แก่ สถาบันการศึกษาขาดทุนสนับสนุนการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่ฐานะยากจน และทุนที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาให้ข้อมูล/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเนื้อหาของหลักสูตรและคณะไม่ชัดเจนและไม่ทั่วถึงส่งผลต่อการเลือกเรียนไม่ตรงตามความต้องการของนักศึกษา

สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ที่รวบรวมและวิเคราะห์ได้จากงานวิจัยอื่น ๆ มีดังต่อไปนี้ คือ วัชร ตรีกุลงาม และคนอื่น ๆ (2550 : 3-22) พบปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษา มีดังนี้

1. ประเด็นที่เกี่ยวกับนักศึกษา รายงานว่า ผลกระทบที่มีมากที่สุดคือการมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ปัจจัยอื่นที่รองลงมา คือ นักศึกษาหมดสิทธิ์สอบเนื่องจากขาดเรียน และนักศึกษาไม่สามารถหาเพื่อนเพื่อปรึกษาปัญหาระหว่างเรียนได้ และปัญหาสุดท้าย คือ ยาเสพติด

2. ประเด็นที่เกี่ยวกับครอบครัวนักศึกษาคือปัญหาค่าใช้จ่าย

3. ประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน มี 3 ปัจจัยย่อย ดังนี้

- 3.1 ประเด็นผู้สอนนั้น คือ ผู้สอนไม่มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบมากที่สุด และนอกจากนี้ยังมีประเด็นผู้สอนจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เครียดมากเกินไปไม่ผ่อนคลาย และประเด็นอาจารย์/ผู้สอนมอบหมายงานให้กับนักศึกษามากเกินไป

3.2 ประเด็นที่เกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาคืออาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษา และขาดทักษะอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้ปฏิบัติงานไม่เต็มประสิทธิภาพ

3.3 ประเด็นที่เกี่ยวกับการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกของพื้นที่จัดการเรียนการสอน พบว่า บุคลากรที่ให้บริการขาดการบริการที่ดีเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบมาก

จรัญ ยินยอม (2552 : 1-25) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน (ได้แก่ หลักสูตรและหน่วยสนับสนุนการเรียน) ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร (ได้แก่ ศูนย์ IT ผู้บริหาร อาจารย์ สำนักวิทยบริการ) ปัจจัยส่วนตัวนักศึกษา และปัจจัยเกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ตามลำดับ

นฤชล พิมพ์สว่าง (2553 : 1-30) พบว่า สาเหตุการลาออกระหว่างเรียนมีสาเหตุหลัก 4 สาเหตุหลัก คือ

- (1) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพสังคม เพื่อนสนิท และการใช้แรงงานเด็ก
- (2) ครอบครัว ได้แก่ ความยากจน ครอบครัวแตกแยก กำพร้า และขาดผู้อุปการะ
- (3) นักเรียน ได้แก่ สติปัญญา ตั้งครรภ์ ปรับตัวไม่ได้ และควบคุมอารมณ์ไม่ได้
- (4) สถานศึกษา ได้แก่ ความไม่พร้อมของสถานศึกษา วินัยและข้อบังคับของสถานศึกษา

รุจิรา อภัยพัฒน์ (2554 : 1-30) พบว่ามี 3 ตัวแปรสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียน การจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมเบี่ยงเบน และสร้างสมการจำแนกประเภทซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 64.90

ธงชาติ สอนคา (2554 : 1-25) พบว่าปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อ การลาออกระหว่างเรียนของนักเรียนมากที่สุด โดยมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

1. ด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ได้แก่ อายุเพื่อนเพราะสอบไม่ผ่าน/สอบตกในบางวิชา ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และมีโรคประจำตัว ตามลำดับ

2. ด้านเกี่ยวกับโรงเรียนและครูผู้สอน ได้แก่ จำนวนครูไม่เพียงพอโรงเรียน ไม่มีทุนสนับสนุนนักเรียนด้านการเรียน และโรงเรียนขาดบริการที่อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และเนื้อหากการเรียนยากเกินไป ตามลำดับ

3. ด้านเกี่ยวกับครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวมีฐานะยากจน และต้องช่วยทำงานบ้าน ปัญหาการเรียน ผู้ปกครองช่วยเหลือไม่ได้ ถูกผู้ปกครองดุด่าเสมอ น้อยใจว่าผู้ปกครองไม่รัก ผู้ปกครองไม่ชอบครูที่โรงเรียน และผู้ปกครองชอบเล่นการพนัน ตามลำดับ

4. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ คนในชุมชนมีความเชื่อว่าไม่เรียนก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ขาดแคลนสาธารณูปโภค เพื่อนที่ไม่เรียนต่อในชุมชนมีจำนวนมาก บ้านอยู่ห่างไกลโรงเรียน ต้องการ ใช้ชีวิตอิสระตามเพื่อน ตามลำดับ

สุภรณ์ พิมพ์นิษฐ์ (2555 : 2-25) รายงานสาเหตุการลาออกระหว่างเรียนของนิสิต คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดสำคัญในแต่ละด้านดังนี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่ นักศึกษามีความสามารถไม่เหมาะสม/สอดคล้องกับสาขาวิชา/หลักสูตร/คณะ ที่เรียน นักศึกษาขาดการทบทวนและการเตรียมตัวที่ดีสำหรับการสอบวัดผล นักศึกษาไม่สามารถหาเพื่อนสนิทเพื่อปรึกษาปัญหา ระหว่างเรียนได้ ด้านสภาพแวดล้อมครอบครัวคือผู้ปกครองขาดการสนับสนุนให้เรียนต่อเนื่องจากฐานะครอบครัวยากจน สำหรับด้านผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนไม่ผ่อนคลาย รวมทั้งไม่อธิบายให้ชัดเจนเมื่อมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัด และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีทุนการศึกษาให้นิสิตที่ขาดแคลนไม่เพียงพอต่อความต้องการ และมหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการศึกษาไม่ชัดเจนและไม่ทั่วถึง

สิทธิศักดิ์ ชำปฏี (2555 : 2-30) พบมีสาเหตุการลาออกระหว่างเรียน มี 6 ด้าน และมีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน ดังนี้ ได้แก่

1) ปัจจัยด้านสถานศึกษา สถาบันการศึกษาควรประเมินศักยภาพของผู้เรียนก่อนการเรียนในสาขาวิชาซึ่งต่าง ๆ มีกฎระเบียบที่ยืดหยุ่น กฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาควรบังคับใช้ตามความเหมาะสม มีการชี้แจงกฎระเบียบและบทลงโทษให้นักเรียนนักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้รับทราบและเข้าใจ ให้มีความสำคัญกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างทั่วถึง ติดตามและดูแลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนอยู่เสมอ ประชาสัมพันธ์ชี้แจงนโยบายมาตรการของสถานศึกษาให้ทราบโดยทั่วกัน จัดประชุมพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี

2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ผู้สอนควรใช้เหตุผลประกอบการพิจารณาโทษหรือตักเตือนนักเรียน นักศึกษา ใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสม และยืดหยุ่นตามสถานการณ์ แสดงพฤติกรรมหรือใช้อารมณ์ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

3) ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นหรือตลาดแรงงาน จัดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นไม่ยุ่งยากเกินศักยภาพของผู้เรียน จัดสถานที่เรียนโรงฝึกงานให้เหมาะสม

4) ปัจจัยด้านส่วนตัวของนักศึกษา ควรพัฒนาความรู้ทักษะประสบการณ์ของตนเองอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน และบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ลดภาระความรับผิดชอบอื่น ๆ ในครอบครัวให้น้อยลง ศึกษาหาความรู้ในประเภทหรือสาขาวิชาที่เรียนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

5) ปัจจัยด้านสภาพครอบครัวควรสนับสนุนและสร้างเสริมแรงจูงใจในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน มอบภาระความรับผิดชอบในการช่วยเหลือครอบครัวให้น้อยลง

6) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา ควรสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมและสภาพความเป็นอยู่ของผู้เรียน รวมทั้งมีมาตรการป้องปรามการเที่ยวเตร่

ตามแหล่งอบายมุขหรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสม จัดสถานที่ภูมิทัศน์และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พักผ่อนคลายเครียด และมีความปลอดภัย

สุปราณี เทศนาเรียง (2557 : 41-53) พบว่า

1) ปัญหาการลาออกระหว่างเรียนเกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์และความเหมาะสมในการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าเรียนในสาขาที่อยากเรียนสาเหตุเนื่องจากสนองนโยบายการเพิ่มปริมาณผู้เรียน

2) ครูที่ปรึกษาไม่มีจิตวิทยาในการทำความเข้าใจกับนักเรียน/นักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งจะต้องดูแลเป็นพิเศษ

3) บุคลากรผู้สอนยังขาดการพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ ขาดการจัดทำสื่อ/นวัตกรรมที่หลากหลายเพื่อใช้สอน

4) สถานศึกษาขาดเครื่องมือ/วัสดุ/พื้นที่จัดการเรียนการสอน/ห้องปฏิบัติการ ที่ใช้จัดการเรียนการสอน

ภูษณิศ สิริวรพร (2557 : 2-25) พบปัจจัยจำนวน 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้แก่

1) นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาขาดความรู้/ความเข้าใจพื้นฐานในสาขา/หลักสูตร/คณะที่เลือกเรียน ส่งผลให้นักศึกษาขาดการเตรียมตัวสอบที่ดีส่งผลให้ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจ/ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวกับนักศึกษามีภาระรับผิดชอบครอบครัวหรือต่อพ่อ/แม่/ผู้ปกครอง ทำให้ไม่สามารถใช้เวลากับการเรียนการสอนได้เต็มที่

2) ครอบครัว ครอบครัวมีฐานะยากจนต้องช่วยหารายได้เป็นประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่มีงานไม่มีรายได้ สภาพของครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง

3) สภาพแวดล้อม ประเด็นที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือการคมนาคมหรือการเดินทางไม่สะดวก การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่เหมาะสม และสถานศึกษาอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขสถานบันเทิง

4) ครูผู้สอน ประเด็นที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ มีภาระมากไม่ได้เตรียมความพร้อมในการสอน รองลงมาคือ ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนไม่ชัดเจน และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ

5) หลักสูตรและการเรียนการสอน ประเด็นที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ เนื้อหาสาระที่กำหนดในหลักสูตรไม่เหมาะสม รองลงมา คือ ความไม่พร้อมของแบบเรียนและอุปกรณ์การเรียน การจัดสถานที่หรือโรงฝึกงานไม่เหมาะสม อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยเพียงพอ การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ความไม่เพียงพอของวัสดุที่ใช้ในการฝึกงาน และสาขาวิชาที่เรียนมีความยุ่งยากเกินไป

6) สถานศึกษา ประเด็นที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ความเข้มงวดของกฎ ระเบียบข้อบังคับในสถานศึกษา รองลงมาคือ การจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้วยประสิทธิภาพ และความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับผู้เรียนค่อนข้างน้อย

ลำปาง พันธุ์เพชร (2558 : 2-5) พบว่า พฤติกรรมผู้เรียนเป็นสาเหตุหลัก รองลงมาเป็นสาเหตุด้านสภาพครอบครัว ด้านผู้สอน ด้านสถานศึกษา และสาเหตุปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนตามลำดับ

ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สามารถสรุปผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการออกระหว่างเรียนแสดงได้ดังตารางที่ 2.1 (สุกัญญา ทารส, 2562 : 24)

ตารางที่ 2.1 สรุปผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการออกระหว่างเรียน

สาเหตุ	ผู้วิจัย										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1. ด้านนักศึกษา	/	/	/	/	/	/	/		/	/	9
2. ด้านครอบครัว	/		/	/	/	/	/		/	/	8
3. ด้านอาจารย์ผู้สอน	/	/		/	/	/	/	/	/	/	9
4. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	/							/			2
5. ด้านสถานศึกษา	/	/	/		/	/	/	/	/	/	9
6. ด้านหลักสูตร		/					/		/		3
7. ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม			/		/				/		3

หมายเหตุ: ตัวแปรอิสระได้แก่ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนและพักการเรียนของนักศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สถานะของนักศึกษา (ปกติ/ลาออกระหว่างเรียน/พักการเรียน)

รายนามผู้วิจัย 1 = วิชรี ตรีภูมงาม และคนอื่น ๆ (2550 : 1-5), 2 = จริญญา ยินยอม (2552 : 1-10), 3 = นฤชลพิมพ์สว่าง (2553 : 1-11), 4 = รุจิรา อภัยพิชญางศ์ (2554 : 1-7), 5 = ธงชาติ สอนคา (2554 : 1-12), 6 = สุภาภรณ์ พิมพ์นิธย์ (2555 : 1-20), 7 = สิทธิศักดิ์ ชาปฎิ (2555 : 1-9), 8 = สุปราณี เทศนาเรียง (2557 : 1-16), 9 = ภูษณิศา สิริวรพร (2557 : 1-22), 10 = ลำปาง พันธุ์เพชร (2558 : 1-8)

ในบรรดาสาเหตุทั้ง 7 สาเหตุนี้ สุกัญญา ทารส (2562 : 1-5) ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สามารถแสดงประเด็นสำคัญที่สุดไว้ได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1) ปัญหาด้านนักศึกษา

ปัญหาด้านนักศึกษาเป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุด ลักษณะเฉพาะทางพฤติกรรม/ทัศนคติ/ความรู้ความสามารถของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการลาออกระหว่างเรียนอย่างมาก เช่น พื้นฐานความคิด การขาดเรียน การบริหารเวลา พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต พฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ อัมพร โอตระกูล (2524 : 1-5) ที่รายงานไว้ว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานความคิดคติต่อวิชาที่เรียน/ไม่มีความรู้สึกรักวิชาในขณะที่ยังเรียนทำให้เตรียมตัวสอบไม่ดีเพียงพอส่งผลให้เกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ และไม่สามารถสอบเข้าเรียนใหม่ได้ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2538 : 2-11) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักศึกษาชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับการลาออกระหว่างเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนมีพฤติกรรมเสพสารเสพติด สารที่มีแอลกอฮอล์หรือสารอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ จะเป็นการนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น การไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนลาออกระหว่างเรียน นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิร ตระกูลงาม และคนอื่น ๆ (2550 : 1-7) ที่ได้รายงานไว้ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการลาออกระหว่างเรียนในระดับมากคือนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ รองลงมาได้แก่การขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ และไม่สามารถหาเพื่อนเพื่อปรึกษาปัญหาระหว่างเรียนได้ รุจิรา อัยัชฌาวงศ์ (2554 : 1-9) พบว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับสามที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่ไม่ลาออกระหว่างเรียนและกลุ่มนักเรียนที่ลาออกระหว่างเรียน แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่นักเรียน/นักศึกษาแสดงออกในลักษณะที่แตกต่างไปจากนักเรียนปกติทั่วไป เช่น พฤติกรรมการเสพสารเสพติด การประพฤติเสื่อมเสียในเรื่องต่าง ๆ หรือพฤติกรรมการต่อต้านสังคม เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับการลาออกระหว่างเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับการวิจัยของ Mørcke et al. (2012 : A4493) และสุภาภรณ์ พิมพะนิตย์ (2555 : 1-9) ที่รายงานพบสาเหตุการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความถนัดความสามารถ และการสอบแต่ละครั้งขาดการเตรียมตัวที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณิศ สิริวรพร (2557 : 1-9) และ ลำปาง พันธุ์เพชร (2558 : 1-11) ที่รายงานถึงปัจจัยด้านสภาพการณ์ส่วนตัวของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้/ความสามารถ/ความเข้าใจพื้นฐานในสาขา/หลักสูตร/ขณะที่เรียนไม่สอดคล้องกันส่งผลให้ผลการเรียนไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และส่งผลกระทบต่ออัตราการลาออกระหว่างเรียน นอกจากนี้การที่นักศึกษามีภาระรับผิดชอบครอบครัวหรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงเช่นเดียวกัน

2) ปัญหาด้านครอบครัวของนักศึกษา

ปัญหาด้านครอบครัวของนักศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และกลุ่มนักศึกษาที่ลาออกระหว่างเรียน สถานะทางครอบครัวของนักศึกษาในสถานศึกษาส่งผลให้นักศึกษาลาออกระหว่างเรียน เช่น การสนับสนุนในการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ มัย สุขเอี่ยม (2524 : 1-12) ที่กล่าวว่าปัจจัยสำคัญด้านครอบครัวหลายประการ เช่น ขนาดของครอบครัว อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว การเอาใจใส่ในผลการเรียนของนักเรียน ความคาดหวังของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การส่งเสริมการเรียนและความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนจากทางบ้าน จัดเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากทางบ้านมีโอกาสเสี่ยงที่จะลาออกระหว่างเรียนน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรี ตระกูลงาม และคนอื่น ๆ (2550 : 1-17) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลของการลาออกระหว่างเรียน รายงานว่า ปัจจัยด้านครอบครัวแสดงอิทธิพลต่อการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤชล พิมพ์สว่าง (2553 : 1-20) และ ธงชาติ สอนคา (2554 : 1-15) ที่รายงานสาเหตุการลาออกระหว่างเรียนมีสาเหตุที่เกี่ยวกับครอบครัว ได้แก่ ความยากจน ต้องช่วยทำงานบ้าน ครอบครัวแตกแยก กำพ้อ และการขาดผู้อุปการะ รวมทั้งมีปัญหาเรื่องการเรียน ผู้ปกครองช่วยเหลือไม่ได้ ถูกผู้ปกครองดูต่ำเสมอ และน้อยใจว่าผู้ปกครองไม่รัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา อัญปัทมาวงศ์ (2554 : 1-20) ที่รายงานพบว่าการสนับสนุนด้านการเรียน เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกประเภท ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่ไม่ลาออกระหว่างเรียนและกลุ่มนักเรียนที่ลาออกระหว่างเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ พิมพ์นิത്യ (2555 : 1-17) และ ภูษณิศ สิริวรพร (2557 : 1-22) ที่รายงานว่าครอบครัวและบุคคลแวดล้อมมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลของการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษา คือ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ ครอบครัวมีฐานะยากจนนักศึกษาต้องช่วยทำงานหารายได้ พ่อแม่/ผู้ปกครองไม่มีงาน ไม่มีรายได้ สภาพของครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษา

ข้อมูลนักศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีการเปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 11 คณะ โดยแต่ละคณะมีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอน ดังนี้

1. คณะครุศาสตร์ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 11 สาขาวิชา ได้แก่
  - 1.1 สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
  - 1.2 สาขาวิชาคณิตศาสตร์
  - 1.3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
  - 1.4 สาขาวิชาพลศึกษา
  - 1.5 สาขาวิชาสังคมศึกษา
  - 1.6 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
  - 1.7 สาขาวิชาภาษาไทย
  - 1.8 สาขาวิชาเคมี
  - 1.9 สาขาวิชาฟิสิกส์
  - 1.10 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
  - 1.11 สาขาวิชาชีววิทยา
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 5 สาขาวิชา ได้แก่
  - 2.1 สาขาวิชาเคมี
  - 2.2 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
  - 2.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
  - 2.4 สาขาวิชาสถิติประยุกต์
  - 2.5 สาขาวิชาจุลชีววิทยา
3. คณะนิติศาสตร์ มีหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 1 หลักสูตร ได้แก่
  - 3.1 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มีหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 1 หลักสูตร ได้แก่
  - 4.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
5. คณะวิทยาการจัดการ มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 8 หลักสูตร/สาขาวิชา ได้แก่
  - 5.1 สาขาวิชาการจัดการ/สาขาวิชาการจัดการ (เทียบโอน)
  - 5.2 หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต
  - 5.3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ/สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (เทียบโอน)
  - 5.4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต/หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (เทียบโอน)

- 5.5 สาขาวิชาการเงินการธนาคาร/สาขาวิชาการเงินการธนาคาร สหกิจศึกษา
- 5.6 สาขาวิชาการท่องเที่ยว
- 5.7 สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์/สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (เทียบโอน)
- 5.8 สาขาวิชาการตลาด/สาขาวิชาการตลาด (เทียบโอน)
6. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 7 สาขาวิชา ได้แก่
  - 6.1 สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
  - 6.2 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
  - 6.3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
  - 6.4 สาขาวิชาภาษาไทย
  - 6.5 สาขาวิชาภาษาจีน
  - 6.6 สาขาวิชาทัศนศิลป์
  - 6.7 สาขาวิชารัฐศาสตร์
7. คณะอัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 3 สาขาวิชา ได้แก่
  - 7.1 สาขาวิชาอัญมณีศาสตร์
  - 7.2 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
  - 7.3 สาขาวิชาการออกแบบ ประกอบด้วย 2 แขนงวิชา คือ 1) แขนงวิชาออกแบบกราฟิก และ 2) แขนงวิชาออกแบบเครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย
8. คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียน การสอน ทั้งหมด 4 สาขาวิชา ได้แก่
  - 8.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 8.2 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
  - 8.3 สาขาวิชาภูมิสารสนเทศ
  - 8.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์
9. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 6 สาขาวิชา ได้แก่
  - 9.1 สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์
  - 9.2 สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
  - 9.3 สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา
  - 9.4 สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า/สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า (เทียบโอน)
  - 9.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน

9.6 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย 2 แขนงวิชา คือ 1) แขนงวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และ 2) แขนงวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล

10. คณะเทคโนโลยีการเกษตร มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 4 สาขาวิชา ได้แก่

10.1 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

10.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร

10.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

10.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

11. คณะนิเทศศาสตร์ มีสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 3 สาขาวิชา ได้แก่

11.1 สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ประกอบด้วย 2 แขนงวิชา คือ 1) แขนงวิชาการโฆษณาประชาสัมพันธ์และสื่อดิจิทัล และ 2) แขนงวิชาวิทยุและโทรทัศน์มัลติแพลตฟอร์ม

11.2 สาขาวิชาธุรกิจบันเทิงการแสดงและท่องเที่ยว

11.3 สาขาวิชานิเทศศาสตร์ 3 ภาษา ประกอบด้วย 2 แขนงวิชา คือ 1) การสื่อสารการตลาดดิจิทัลและสื่อใหม่ และ 2) การสื่อสารและธุรกิจการท่องเที่ยว

ทั้งนี้จำนวนนักศึกษารวมทั้งหมดในปีการศึกษา พ.ศ. 2559-2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,487 คน แบ่งเป็นรายคณะและรายปีได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 สรุปจำนวนนักศึกษารวมทั้งหมดในปีการศึกษา พ.ศ. 2559-2565

คณะ	รวม	ปีการศึกษา						
		2565	2564	2563	2562	2561	2560	< 2559
ครุศาสตร์	1,868	376	369	374	400	337	10	2
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	179	37	35	58	49	0	0	0
นิติศาสตร์	254	74	65	46	59	4	5	1
พยาบาลศาสตร์	195	48	47	49	51	0	0	0
วิทยาการจัดการ	906	217	270	204	194	18	1	2
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,503	393	335	381	358	33	1	2
อัญมณีศาสตร์และประยุกต์ศิลป์	68	0	0	35	30	2	0	1
วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	318	82	78	76	61	13	6	2
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	444	169	100	69	95	9	2	0
เทคโนโลยีการเกษตร	351	103	88	73	74	11	0	2
นิเทศศาสตร์	401	128	91	102	73	3	2	2

ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
- 2.ด้านหลักสูตร
- 3.ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 4.ด้านการประชาสัมพันธ์
- 5.ด้านอื่น ๆ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 5 ด้านมีผลต่อการเลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (อมรรัตน์ เลขกาญจน์ และคนอื่น ๆ, 2563 : 43-49)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัชรีย์ ตระกูลงาม และคนอื่น ๆ (2550 : 1-21) พบปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษา มี ประเด็นที่เกี่ยวกับ ประเด็นที่เกี่ยวกับครอบครัวนักศึกษา ประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

จรัญ ยินยอม (2552 : 1-19) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัจจัยส่วนตัวนักศึกษา และปัจจัยเกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ตามลำดับ

นฤชล พิมพ์สว่าง (2553 : 1-5) พบว่า สาเหตุการลาออกระหว่างเรียนมีสาเหตุหลัก 4 สาเหตุหลัก คือสภาพแวดล้อม ครอบครัว นักเรียน และ สถานศึกษา

รุจิรา อู๋ปรัชฌาวงศ์ (2554 : 1-5) พบว่ามี 3 ตัวแปรสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียน การจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมเบี่ยงเบน และสร้างสมการจำแนกประเภทซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 64.90

ธงชาติ สอนคา (2554 : 1-7) พบว่าปัจจัยด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านเกี่ยวกับโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านเกี่ยวกับครอบครัว และ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนและพักการเรียน

สุภาภรณ์ พิมพ์นิത്യ (2555 : 1-11) พบสาเหตุการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา

สิทธิศักดิ์ ชำปฏี (2555 : 1-20) พบมีสาเหตุการลาออกระหว่างเรียน มี 6 ด้าน และมีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน ดังนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ปัจจัยด้านส่วนตัวของนักศึกษา ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา

สุปราณี เทศนาเรียง (2557 : 1-24) พบว่า ปัญหาการลาออกระหว่างเรียนเกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์และความเหมาะสมในการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าเรียนในสาขาที่อยากเรียนสาเหตุเนื่องจากสนองนโยบายการเพิ่มปริมาณผู้เรียน ครูที่ปรึกษาไม่มีจิตวิทยาในการทำความเข้าใจกับนักเรียน/นักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งจะต้องดูแลเป็นพิเศษ บุคลากรผู้สอนยังขาดการพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ ขาดการจัดทำสื่อ/นวัตกรรมที่หลากหลายเพื่อใช้สอน และสถานศึกษาขาดเครื่องมือ/วัสดุ/พื้นที่จัดการเรียนการสอน/ห้องปฏิบัติการ ที่ใช้จัดการเรียนการสอน

ภูษนิศา สิริวรพร (2557 : 1-9) พบปัจจัยจำนวน 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้แก่ นักศึกษา ครอบครัว สภาพแวดล้อม ผู้สอน หลักสูตรและการเรียนการสอน และ สถานศึกษา

ลำปาง พันธุ์เพชร (2558 : 1-24) พบว่า พฤติกรรมผู้เรียนเป็นสาเหตุหลัก รองลงมาเป็นสาเหตุด้านสภาพครอบครัว ด้านผู้สอน ด้านสถานศึกษา และสาเหตุปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี